

„SKARBY W PISZCZAŁKACH ZAKŁĘTE”, CZYLI JAK ŚWIĘTOWALIŚMY MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTKÓW W MARIAŃSKIM PORZECZU

Posted on 24 April 2024

21 kwietnia, z okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków 2024, w drewnianym, zabytkowym kościele w Mariańskim Porzeczcu odbyła się prelekcja oraz koncert organowy, a 22 kwietnia prezentacja na temat organów dla najmłodszych. Spotkanie zorganizował Zespół ds. Organów Historycznych NID oraz Oddział Terenowy NID w Warszawie, w partnerstwie z Parafią Matki Boskiej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu, Stowarzyszeniem PRO MUSICA ORGANA i Samorządem Województwa Mazowieckiego.

Kościół Matki Boskiej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu jest unikatowym przykładem sakralnego budownictwa drewnianego z polichromią iluzyjną przedstawiającą elementy architektoniczne, ołtarze i ornamenti. Bogactwo polichromii zredukowało rolę wyposażenia kościoła do oryginalnej kompozycji ołtarza głównego, chrzcielnicy i ambony oraz – na emporze muzycznej – osiemnastowiecznych organów, które w ostatnich latach przeszły kompleksowe prace konserwatorskie.

Organy w Mariańskim Porzeczcu wykonał nieznany z nazwiska mistrz około połowy XVIII wieku. W 1872 roku remontował je gruntownie organmistrz warszawski Ignacy Karczewski. Instrument posiada 9 głosów w manuale oraz dobudowaną dwugłosową sekcję pedału. Ciekawymi urządzeniami dodatkowymi jest dzwoniąca gwiazda oraz tympan (bęben), które używane były w dawnej liturgii jako szczególne efekty dźwiękowe. W Mariańskim Porzeczcu do dziś w czasie Podniesienia włącza się organowe bębnienie.

Obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków pod hasłem „Skarby w piszczałkach zakłęte – organy w kościele MB Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu” rozpoczęły się od powitania gości oraz prelekcji ks. Jana Krajewskiego, proboszcza parafii Matki Boskiej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu.

Głównym punktem programu był koncert – na organach grała dr hab. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa - organistka, pedagog, organolog, konserwator-zabytkoznawca oraz kierownik Zespołu ds. Organów Historycznych w Narodowym Instytucie Dziedzictwa. Usłyszeliśmy utwory ze skarbca organowej muzyki dawnej skomponowanej w Polsce i w Niemczech: utwory Johanna Sebastiana Bacha, Georg'a Muffat'a, Detrich'a Buxtehude'a, a także zabytki polskiej muzyki XVII i XVIII wieku: Warszawska Tabulatura Organowa / Rękopis Przemyski - „Toccata in a”, „Ave Maris Stella” Adama z Węgrowca oraz trzy arie - rękopis z klasztoru S. Klarysek w Starym Sączu.

Muzykę organową wzbogaciło brzmienie historycznych viol, które w kwartecie wykonały bachowskie opracowania chorałów, włoską i francuską muzykę smyczkową oraz, wraz z organami, jedną z sonat kościelnych Wolfganga Amadeusza Mozarta. Zespół wystąpił w składzie: Karolina Koślacz - dessus de viole, Klara Wyrwa – basse de viole, Bernadetta Wieczerzyńska – wiolonczela oraz Borys Piszczatowski – wiolonczela.

Kolejnego dnia, w poniedziałek 22 kwietnia, dr hab. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa poprowadziła warsztaty dla najmłodszych na temat organów. Dzieci młodszych klas szkół podstawowych dowiedziały się „Co piszczy i co dzwoni w starych organach?”. Prezentacja multimedialna wraz z dotknięciem eksponatów – piszczałek, dzwoneczków procesyjnych i małych przenośnych organków (organetto) połączona była z dźwiękiem porzeckich organów i „otwarcie uszu” na wiele różnorodnych barw brzmienia ukrytych w starym instrumencie.

Wydarzenie zorganizował Zespół ds. Organów Historycznych NID oraz Oddział Terenowy NID w Warszawie, w partnerstwie z Parafią Matki Boskiej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu i Samorządem Województwa Mazowieckiego.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła Bożena Żelazowska, Generalny Konserwator Zabytków, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków została sfinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

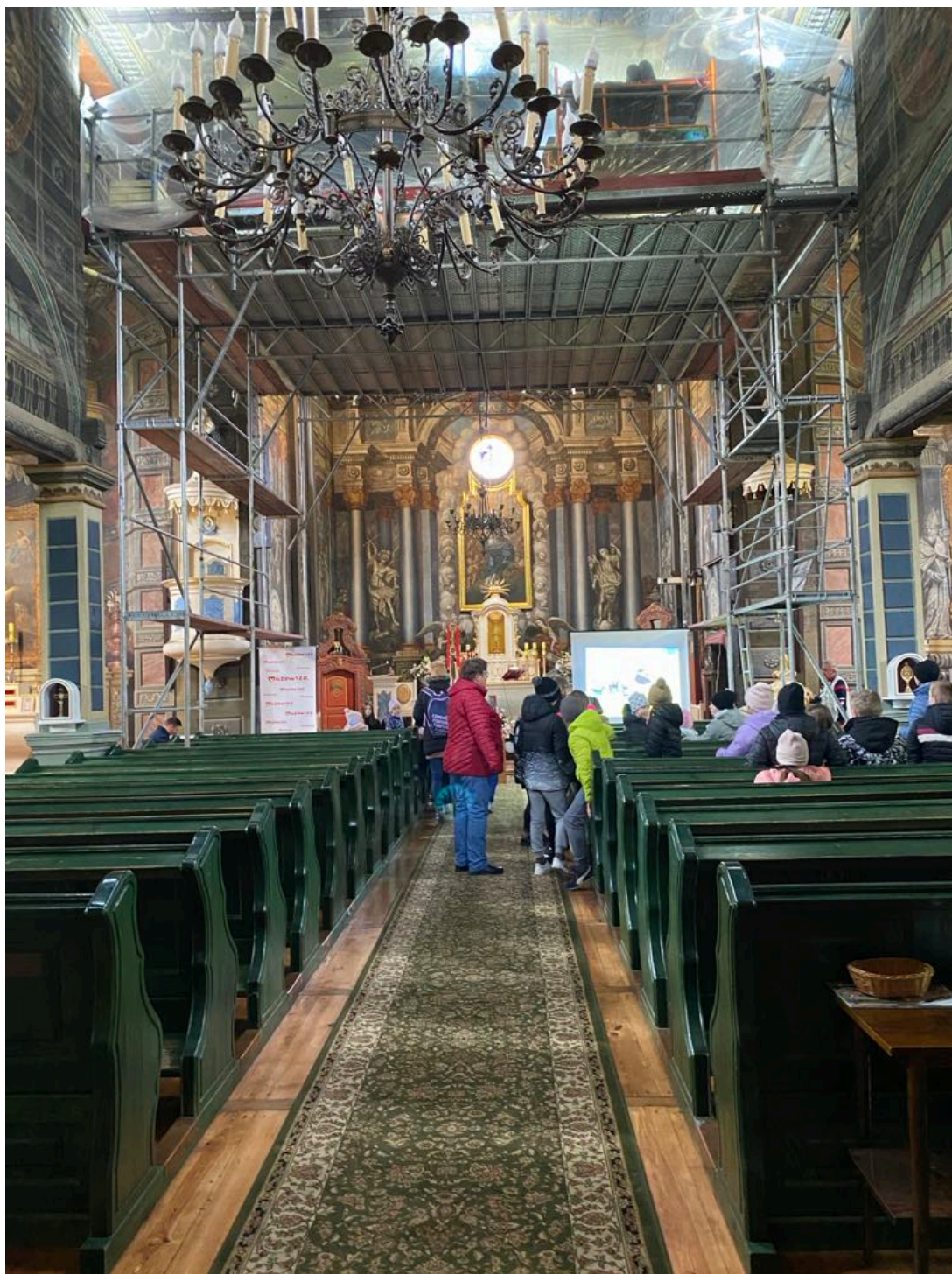
dr hab. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa podczas obchodów MDOZ 2024 w Mariańskim Porzeczcu,
fot. NID/ dr hab. Katarzyna Zalasińska

organy w kościele Matki Bożej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu,
fot. NID/ dr hab. Katarzyna Zalasieńska

organy w kościele Matki Bożej Bolesnej w Mariańskim Porzeczcu,
fot. NID/ dr hab. Katarzyna Zalasieńska

prezentacja zabytkowych organów dla najmłodszych, MODZ 2024 w Mariańskim Porzeczcu, fot. NID/ dr hab. Monika Bogdanowska

prezentacja zabytkowych organów dla najmłodszych, MODZ 2024 w Mariańskim Porzeczcu,
fot. NID/ dr hab. Monika Bogdanowska